

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 267/2024-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1/ [REDACTED], 2/ [REDACTED], 3/ [REDACTED] a 4/ [REDACTED], zastúpených HUSAR AND PARTNERS S.R.O., Vojenská 14, Košice, proti postupu Mestského súdu Košice v konaní sp. zn. 35Csp/78/2020 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Košice v konaní pôvodne Okresného súdu Košice I sp. zn. 35Csp/78/2020 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Košice **p r i k a z u j e** v konaní sp. zn. 35Csp/78/2020 konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľom **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie každému po **500 eur**, ktoré **j e** Mestský súd Košice **p o v i n n ý** zaplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Košice **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľom trovy konania **856,75 eur** a tieto zaplatiť ich právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. mája 2024 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v civilnom spore s tým, že mestskému súdu bude

prikázané konať bez zbytočných prietáhov a každému z nich bude priznané finančné zadost'učinenie po 2 000 eur.

II.

2. Sťažovatelia sa na Okresnom súde Košice I, z ktorého výkon súdnictva od júna 2023 prešiel na mestský súd, žalobou z apríla 2020 proti žalovanej cestovnej kancelárii domáhajú zaplataenia 1 178,70 eur s príslušenstvom, ktoré im žalovaná nevrátila po odstúpení od zmluvy o zájazde. Proti platobnému rozkazu podala žalovaná v júni 2020 odpor. Okresný súd rozsudkom z decembra 2021 žalobe vyhovel. Žalovaná podala proti rozsudku vo februári 2022 odvolanie, ktoré bolo v máji 2022 predložené krajskému súdu.

3. Krajský súd uznesením z apríla 2023 rozsudok okresného súdu zrušil pre nedostatočné odôvodnenie a uložil mu posúdiť rozpor zákona s európskym právom. Mestský súd žalobe sťažovateľov rozsudkom z 22. januára 2024, ktorý im doručil 15. marca 2024, znova vyhovel. Odvolanie žalovanej proti tomuto druhému rozsudku bolo sťažovateľom doručené 17. apríla 2024. Sťažovatelia sa k nemu vyjadrili 2. mája 2024.

III.

4. Sťažovatelia zdôrazňujú, že ich jednoduchá vec, ktorej náročnosť neodôvodňuje ani aplikácia európskeho práva, čo si vyžadovalo doplnenie argumentácie v druhom rozsudku, nie je ani po štyroch rokoch právoplatne rozhodnutá. Význam veci vidia v tom, že žalovaná im protiprávne zdržiava tretinu ceny zájazdu a vedením sporu len odd'ahuje vrátenie peňazí. Sťažovatelia zdôrazňujú nečinnosť okresného súdu od októbra 2020 do decembra 2021 a to, že rozsudok okresného súdu bol zrušený pre nedostatočné odôvodnenie, čo potvrdzuje nesústreďený postup mestského súdu, ktorý zdĺhavo konal po vrátení veci. Primerané finančné zadost'učinenie odôvodňujú psychickou nepohodou, ktorá vyplýva zo stavu právnej neistoty.

5. Podľa mestského súdu k žiadnym dlhším prietahom nedošlo a jeho postup bol efektívny. Mestský súd uviedol, že k odročovaniu pojednávanií v priebehu roka 2021 dochádzalo výlučne pre pandémiu a inak konal priebežne. Skonštatoval, že po prerozdelení spisov v septembri 2023 sa nový sudca musel so spisom oboznámiť a v októbri 2023 nariadil termín pojednávania na január 2024.

IV.

6. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s prihliadnutím na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Prihliada sa aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

7. Predmet napadnutého konania – zaplataenie žalovanej sumy tvorí bežnú rozhodovaciu agendu všeobecných súdov. Neboli zistené také okolnosti, z ktorých by bolo možné vyvodit', že sťažovatelia prispeli k predĺženiu konania. Postup mestského súdu vykazuje prvky zbytočných

prieťahov od októbra 2020 do decembra 2021. Hoci v tomto období pretrvávali protipandemické opatrenia, netrvali počas celého roka a mestský súd mohol pojednávania nariadiť a vec rozhodnúť aj skôr. Rovnako tak nedostatočné odôvodnenie rozsudku možno vyhodnotiť ako nesústreďený úkon mestského súdu, čím sa konanie zbytočne predĺžilo o ďalší rok, počas ktorého sa rozhodovalo o odvolaní na krajskom súde. To malo za následok, že nekomplikovaný súdny spor s nízkou žalovanou sumou nie je ani po štyroch rokoch právoplatne skončený. Možno vyhodnotiť, že týmto postupom došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a preto bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavnej sťažnosti vyhovieť a vyslovené, že postupom mestského súdu bolo porušené základné právo sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru s tým, že mu bolo prikázané, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov.

8. Cieľom finančného zadost'učinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak je to aj v tomto prípade, v ktorom jediným faktorom pri zistení porušenia ústavných práv sťažovateľov bola neefektívna činnosť mestského súdu. S prihliadnutím na celkovú dĺžku konania, nenáročnosť sporu a správanie sťažovateľov bolo sťažovateľom podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznané finančné zadost'učinenie každému po 500 eur s tým, že vo zvyšnej časti ich návrhu nebolo vyhovieť.

V.

9. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľov odôvodňuje, aby im mestský súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov úplne nahradil trovy konania, ktoré im vznikli zastúpením advokátom. Ich výška bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), čo za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti 2 x 343,25 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 13,73 eur) zvýšené o daň z pridanej hodnoty, pretože advokát sťažovateľov je platiteľom dane z pridanej hodnoty, predstavuje 856,75 eur.

10. Podanie ústavnej sťažnosti zo strany sťažovateľov, ktorí sú v príbuzenskom vzťahu (manželia a ich deti), bolo spojené so zhodnou argumentáciou. Sťažovateľom poskytnuté právne služby nevyžadovali osobitný prístup. Preto nebol dôvod zvýšiť základnú sadzbu tarifnej odmeny podľa § 13 ods. 2 vyhlášky, keďže niet rozdielu v tom, či bola právna služba poskytnutá jednému alebo dvom sťažovateľom. To platí osobitne v konaní o ústavnej sťažnosti, ktorej nebolo v celom rozsahu vyhovieť a v ktorom možno náhradu trov konania priznať len v odôvodnených prípadoch.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2024

Robert Šorl
predseda senátu